

Priloga I: Besedila Konvencije o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 192), Priporočila o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, 2025 (št. 209) ter Sprememb iz leta 2025 Konvencije o delu v pomorstvu, 2006, in sicer njenega Kodeksa

NEURADNI PREVOD¹

Mednarodna konferenca dela

KONVENCIJA 192

Konvencija o preprečevanju in zaščiti
pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju,
ki jo je sprejela konferenca na svojem 113. zasedanju v
Ženevi, 13. junija 2025

¹ Verodostojno besedilo Konvencije št. 192 je v angleškem, francoskem in španskem jeziku dostopno na:
<https://wwwex.ilo.org/dyn/r/normlex/files/static/v126Y/authentic/C192-authentic.pdf>

KONVENCIJA 192

Konvencija o preprečevanju in zaščiti pred biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju

Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela,

ki jo je v Ženevi sklical Administrativni svet Mednarodnega urada za delo in se je 2. junija 2025 sestala na svojem 113. zasedanju,

ob sklicevanju na slovesno ustanovno zavezo Mednarodne organizacije dela, da bo med narodi sveta spodbujala programe za ustrezno varovanje življenja in zdravja delavcev v vseh poklicih,

ob sklicevanju na vključitev varnega in zdravega delovnega okolja v okvir temeljnih načel in pravic pri delu Mednarodne organizacije dela na 110. zasedanju Mednarodne konference dela (2022),

ob upoštevanju cilja zagotoviti pravni okvir za spoštovanje, spodbujanje in uresničevanje temeljnega načela in pravice do varnega in zdravega delovnega okolja v zvezi z biološkimi nevarnostmi, vključno z določbami o pripravljenosti in odzivanju za učinkovito obvladovanje izrednih dogodkov, povezanih z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, ob upoštevanju nastajajočih in znova nastajajočih nevarnosti in tveganj,

ob poudarjanju pomena spodbujanja mednarodne usklajenosti politik ter sodelovanja pri preprečevanju bolezni in poškodb, ki so posledica bioloških nevarnosti v delovnem okolju,

ob priznavanju pomena Konvencije o varnosti in zdravju pri delu, 1981 (št. 155), ter Konvencije o spodbujanju varnosti in zdravja pri delu, 2006 (št. 187), ki veljata za temeljni konvenciji v smislu Deklaracije MOD o temeljnih načelih in pravicah pri delu (1998), kot je bila spremenjena leta 2022, ter pomembnosti Protokola iz leta 2002 h Konvenciji št. 155 in Konvenciji o službah medicine dela, 1985 (št. 161),

ob ugotovitvi, da je treba pregledati Priporočilo o preprečevanju vraničnega prisada, 1919 (št. 3), in zapolniti vrzel v pokritosti mednarodnih standardov dela v zvezi z drugimi biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju,

ob ugotovitvi, da je ta konvencija prvi mednarodni instrument, ki na svetovni ravni posebej obravnava biološke nevarnosti v delovnem okolju,

ob poudarjanju potrebe po spodbujanju učinkovitega zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu glede bioloških nevarnosti v delovnem okolju s sodelovanjem in ukrepi ustreznih akterjev na njihovih področjih odgovornosti, vključno z organi za javno zdravje in varnost in zdravje pri delu ter organizacijami delodajalcev in delavcev,

po odločitvi, da pod 4. točko dnevnega reda zasedanja sprejme nekatere predloge glede varnosti in zdravja pri delu za zaščito pred biološkimi nevarnostmi,

po odločitvi, da se ti predlogi oblikujejo kot mednarodna konvencija,

sprejema 13. junija 2025 to konvencijo, ki se lahko imenuje Konvencija o bioloških nevarnostih v delovnem okolju, 2025:

I.

Opredelitev izrazov in področje uporabe

1. člen

V tej konvenciji izraz:

1. "biološke nevarnosti"² pomenijo mikroorganizme, celice ali celične kulture, endoparazite ali necelične mikrobiološke enote, vključno s tistimi, ki so bili gensko spremenjeni, ter z njimi povezane alergene in toksine, kot tudi alergene, toksine in dražila rastlinskega ali živalskega izvora, kadar je izpostavljenost, ki je lahko škodljiva za zdravje ljudi, povezana z delom. Škoda za zdravje ljudi, ki je posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju, vključuje bolezni in poškodbe;
2. "izpostavljenost biološkim nevarnostim v delovnem okolju" pomeni dogodek, med katerim delavec v delovnem okolju pride v stik z biološkimi nevarnostmi ali je v njihovi neposredni bližini. Izpostavljenost vključuje dejavnosti, povezane z delom, in razmere na področju javnega zdravja. Možnost nastanka okužbe ali škode je neločljivo povezana z načini prenosa in potmi izpostavljenosti, ki jih je treba upoštevati pri oblikovanju ustreznih preventivnih strategij in ukrepov;
3. "biološko tveganje" pomeni kombinacijo verjetnosti pojava nevarnega dogodka, ki je posledica izpostavljenosti biološki nevarnosti in tega, kako hudo poškodbo ali škodo za zdravje ljudi je ta dogodek povzročil;
4. "ocenjevanje pristojnih organov glede bioloških tveganj" pomeni sistematičen proces opredelitve bioloških nevarnosti in ocenjevanja tveganj, ki ga izvedejo pristojni organi v podporo razvoju regulativnega okvira ali smernic za ustrezne in sorazmerne ukrepe obvladovanja bioloških tveganj, povezanih z opravljanjem dela. To ocenjevanje upošteva:
 - (i) lastnosti nevarnosti, vključno z njihovim potencialom za škodovanje zdravju ljudi in s tem, kako huda je ta škoda;
 - (ii) razpoložljivost učinkovite diagnostike, preventive in zdravljenja;
 - (iii) tveganja za javno zdravje z vidika širjenja med prebivalstvom ali v okolje;
5. "delavci" pomeni vse zaposlene osebe, vključno z javnimi uslužbenci.

2. člen

1. Ta konvencija se uporablja za vse delavce v vseh gospodarskih dejavnostih.
2. Ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami zadevnih delodajalcev in delavcev ter na podlagi ocenjevanja pristojnih organov glede bioloških tveganj ter preventivnih in zaščitnih ukrepov, ki se uporabijo, lahko članica, ki ratificira to konvencijo, delno ali v celoti izvzame iz področja njene uporabe določene gospodarske dejavnosti ali omejene kategorije delavcev, pri katerih bi njena uporaba povzročila posebne bistvene težave, pod pogojem, da se zagotovi varno in zdravo delovno okolje.
3. Članica, ki izkoristi možnost iz prejšnjega odstavka, v prvem poročilu o uporabi konvencije v skladu z 22. členom Ustave Mednarodne organizacije dela navede tako izvzete gospodarske dejavnosti ali kategorije delavcev in razloge za njihovo izvzetje, opiše sprejete ukrepe za zagotavljanje ustrezne zaščite izvzetim delavcem in v poznejših poročilih navede napredek pri širjenju področja uporabe. Članice si po najboljših močeh prizadevajo za čimprejšnji preklic izvzetosti.

II.

Notranja politika

3. člen

Vsaka članica v skladu z notranjim pravom in prakso ter ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev vključi na podlagi ocenjevanja pristojnih organov glede bioloških tveganj zaščito pred izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju v svojo notranjo politiko varnosti in zdravja pri delu ter to politiko redno pregleduje.

² OPOMBA: Opredelev bioloških nevarnosti ("*biological hazards*") v tej konvenciji vsebinsko ustreza opredelitvi bioloških dejavnikov ("*biological agents*") v Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2000/54/es z dne 18. septembra 2000 o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu (dostopno na: eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0054 ter v angleščini na: eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0054)

4. člen

V zvezi z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju notranja politika upošteva:

- (a) druge ustrezne politike, vključno z javnim zdravjem in okoljem, kjer so te politike v skladu z določbami o varnosti in zdravju pri delu, jih dopolnjujejo ali izboljšujejo;
- (b) najboljše razpoložljive informacije o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu glede bioloških nevarnosti v delovnem okolju;
- (c) potrebo po razvoju ukrepov za učinkovito obvladovanje izpostavljenosti biološkim nevarnostim in tveganjem v delovnem okolju, vključno z nastajajočimi ali znova nastajajočimi nevarnostmi in tveganji, ter ukrepov za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje, kot so načrti in postopki za ravnanje ob nezgodah in izrednih dogodkih, povezanih s temi nevarnostmi, pri čemer upoštevajo telesno in duševno zdravje ter dobro počutje delavcev, ter tudi, če je to primerno, potrebo po podpornih mehanizmih za delodajalce;
- (d) vpliv podnebnih in okoljskih tveganj na izpostavljenost biološkim nevarnostim v delovnem okolju ter potrebo po sprejetju ustreznih ukrepov za preprečevanje in obravnavanje ugotovljenih tveganj;
- (e) ustrezne določbe Konvencije o varnosti in zdravju pri delu, 1981 (št. 155), Konvencije o spodbujanju varnosti in zdravja pri delu, 2006 (št. 187), ter, kadar je to primerno, druge ustrezne mednarodne standarde dela;
- (f) pomen zagotavljanja, kadar je to primerno, perspektive, ki upošteva vse delavce, vključno z različnimi stopnjami izpostavljenosti žensk in moških ter tveganja za njih.

5. člen

Da bi pridobili najboljše razpoložljive informacije o bioloških nevarnostih v delovnem okolju, vsaka članica ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev sprejme, kadar je to primerno ter v skladu z notranjim pravom in prakso, ukrepe za:

- (a) izmenjavo informacij ter usklajevanje ukrepov na notranji in mednarodni ravni med ustreznimi državnimi organi, vključno z organi za javno zdravje ter varnost in zdravje pri delu, ter znanstvenimi ustanovami in ustreznimi mednarodnimi organizacijami;
- (b) spodbujanje novih raziskav, če razpoložljive informacije ne zadostujejo.

6. člen

Vsaka članica po posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev sprejme posebne določbe za:

- (a) varovanje zaupnih informacij, katerih razkritje konkurenci bi lahko škodovalo poslovanju delodajalca, pod pogojem, da s tem nista ogrožena varnost in zdravje delavcev ter je to v skladu z notranjim pravom in prakso;
- (b) zagotovitev enostavnega in zaupnega dostopa delavcem in njihovim predstavnikom do ustreznih in učinkovitih mehanizmov poročanja za obravnavanje kršitev notranjih zakonov in drugih predpisov v zvezi z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju;
- (c) zaščito tistih, ki takšne kršitve prijavijo, pred povračilnimi ukrepi.

III.

Preventivni in zaščitni ukrepi

7. člen

1. V skladu z notranjim pravom in prakso ter ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev vsaka članica pripravi, objavi, redno pregleduje in posodablja notranjo ureditev in smernice o preventivnih in zaščitnih ter, kadar je to primerno, previdnostnih ukrepih za nadzor nad biološkimi nevarnostmi in tveganji v

delovnem okolju, ki temeljijo na izsledkih ocenjevanja pristojnih organov glede bioloških tveganj.

2. Takšna ureditev in smernice:

- (a) spodbujajo nenehno izboljševanje zaščite izpostavljenih delavcev;
- (b) upoštevajo nastajajoče in znova nastajajoče nevarnosti in tveganja;
- (c) vključujejo posebne določbe za:
 - (i) dejavnosti in poklice, pri katerih za delavce velja velika nevarnost priznane škode zaradi izpostavljenosti biološkim nevarnostim;
 - (ii) delavce, ki morda potrebujejo posebno zaščito, ob upoštevanju potrebe, da to ne povzroči diskriminacije ali prispeva k poklicni segregaciji;
- (d) ukrepe, kot so načrti in postopki, za pripravljenost in odzivanje na nezgode in izredne dogodke v zvezi z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju.

8. člen

1. Vsaka članica pravočasno zagotovi delodajalcem, delavcem in njihovim predstavnikom informacije in podporo v zvezi s preventivnimi in zaščitnimi ter, kadar je to primerno, previdnostnimi ukrepi za nadzor nad biološkimi nevarnostmi in tveganji v delovnem okolju, ki temeljijo na ocenjevanju pristojnih organov glede bioloških tveganj.
2. Informacije se zagotovijo v dostopni obliki in razumljivem jeziku, redno se pregledujejo in po potrebi posodobijo, da odražajo najnovejša znanstvena in tehnična dognanja.

IV.

Zdravje pri delu in storitve služb medicine dela

9. člen

Pri sprejemanju preventivnih in zaščitnih ukrepov v zvezi z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju v skladu z notranjim pravom in prakso si vsaka članica prizadeva:

- (a) postopno razširiti storitve služb medicine dela na vse delavce v vseh gospodarskih dejavnostih, pri čemer daje prednost dejavnostim in poklicem, v katerih je tveganje izpostavljenosti biološkim nevarnostim velika, ter delavcem, ki morda potrebujejo posebno zaščito;
- (b) olajšati usklajevanje ter učinkovito uporabo nacionalne zdravstvene in delovne infrastrukture, strokovnega znanja in virov za zagotavljanje storitev služb medicine dela delavcem.

V.

Poročanje, evidentiranje in obveščanje o nezgodah pri delu in poklicnih boleznih ter zbiranje podatkov

10. člen

Vsaka članica v skladu z notranjimi razmerami in prakso ter ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev vzpostavi, izvaja in redno pregleduje postopke:

- (a) poročanja, evidentiranja, obveščanja in preiskovanja v zvezi z nezgodami pri delu, poklicnimi boleznimi in, kadar je to primerno, nevarnimi pojavi, ki so posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju, ki jih izvaja delodajalec ali druga oseba, pristojna v skladu z notranjim pravom in prakso;
- (b) priprave in objave letnih statističnih podatkov, razčlenjenih po spolu, o nezgodah pri delu, poklicnih boleznih in, kadar je to primerno, nevarnih pojavih, ki so posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju;
- (c) proučevanja hudih primerov nezgod pri delu, poklicnih boleznih ali druge škode za zdravje,

- ki so posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju, ki ga izvajajo pristojni organi;
- (d) letne objave informacij o ukrepih, sprejetih na podlagi notranje politike za varnost in zdravje pri delu, ki obravnavajo izpostavljenost biološkim nevarnostim v delovnem okolju;
 - (e) določitve ustreznega obdobja za vodenje evidenc o poklicnih boleznih in poškodbah, ki so posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju ob upoštevanju latentne dobe takšnih bolezni.

11. člen

Vsaka članica ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev ter v skladu z notranjim pravom in prakso, ustreznimi mednarodnimi standardi in znanstvenimi dognanji:

- (a) redno pregleduje nacionalne sezname poklicnih bolezni za namene preprečevanja, evidentiranja, obveščanja in, če je to primerno, nadomestila;
- (b) posodablja te sezname, zato da vključujejo vse bolezni, pri katerih je neposredna povezava med izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju in boleznijo znanstveno ugotovljena ali ugotovljena z metodami, ki ustrezajo nacionalnim razmeram in praksi.

VI.

Dajatve za nezgodo pri delu in poklicno bolezen

12. člen

Vsaka članica v skladu z notranjim pravom in prakso zagotovi pravico do dajatev v primeru bolezni, poškodbe, nezmožnosti za delo ali smrti zaradi poklicne izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju.

VII.

Skladnost z zakoni in drugimi predpisi

13. člen

1. Vsaka članica zagotovi izvrševanje notranjih zakonov in drugih predpisov v zvezi z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju z ustreznim in zadovoljivim sistemom inšpekcijskega nadzora ter, kadar je to primerno, drugimi mehanizmi za zagotavljanje skladnosti, vključno z zagotavljanjem tehničnih informacij in nasvetov delodajalcem, delavcem in njihovim predstavnikom, ter dodeli zadostna sredstva in podporo za te naloge.
2. Vsaka članica zagotovi, da inšpektorji za delo in, kadar je to primerno, druge pristojne osebe, ki opravljajo naloge v zvezi z biološkimi nevarnostmi in tveganji v delovnem okolju:
 - (a) so usposobljeni za takšne nevarnosti in tveganja;
 - (b) spodbujajo sistematičen pristop k varnosti in zdravju pri delu, ko presojujejo o skladnosti z ustreznimi zakoni in predpisi;
 - (c) imajo jasne in zanesljive varnostne protokole za zagotavljanje osebne varnosti med opravljanjem svojih nalog;
 - (d) jim njihov delodajalec zagotovi ustrezno varovalno opremo.

14. člen

Vsaka članica v skladu z notranjim pravom in prakso določi ustrezne kazni in popravilne ukrepe za kršitve zakonov in drugih predpisov o bioloških nevarnostih v delovnem okolju ter zagotovi njihovo učinkovito uporabo.

VIII.

Dolžnosti in odgovornost delodajalcev

15. člen

Delodajalci v okviru razumnih možnosti z ustreznimi in potrebnimi preventivnimi in zaščitnimi ukrepi zagotovijo, da delovno okolje pod njihovim nadzorom ne ogroža varnosti in zdravja zaradi izpostavljenosti biološkim nevarnostim.

16. člen

Delodajalci v skladu z notranjim pravom in prakso ter veljavnimi kolektivnimi pogodbami sprejmejo preventivne in zaščitne ukrepe na podlagi presoje glede bioloških tveganj v delovnem okolju, če je to razumno izvedljivo, pri čemer, kadar je to primerno, upoštevajo različne stopnje izpostavljenosti in tveganja, vključno s tistimi, s katerimi se spoprijemajo ženske in moški. Še zlasti:

- (a) ob posvetovanju z delavci in njihovimi predstavniki vzpostavijo ustrezne in zadovoljive sisteme za izvajanje, pregledovanje in, kadar je to potrebno, posodabljanje presoje tveganj za varnost in zdravje delavcev, ki izhaja iz bioloških nevarnosti, pri čemer ustrezno upoštevajo delavce, ki morda potrebujejo posebno zaščito;
- (b) ob upoštevanju vrstnega reda ukrepov sprejmejo vse razumne in izvedljive ukrepe za odpravo bioloških nevarnosti v delovnem okolju ali, če to ni mogoče, za nadzorovanje in zmanjšanje tveganj, ki je posledica teh nevarnosti;
- (c) izvajajo učinkovite preventivne in zaščitne ukrepe ob upoštevanju značilnosti bioloških nevarnosti in, če je na voljo, ocenjevanja pristojnih organov glede bioloških tveganj;
- (d) delavcem brezplačno zagotovijo, vzdržujejo in po potrebi zamenjajo ustrezno osebno varovalno opremo v skladu z vrstnim redom ukrepov, skupaj z usposabljanjem za njeno uporabo;
- (e) glede na poklicna tveganja ustrezno in zadovoljivo redno spremljajo delovno okolje in zdravje delavcev, da se zagotovi zgodnje odkrivanje bioloških nevarnosti in njihovih morebitnih vplivov;
- (f) nadzorujejo delovne procese ter redno pregledujejo učinkovitost preventivnih, zaščitnih in nadzornih ukrepov, vključno z razpoložljivostjo ustrezne osebne varovalne opreme;
- (g) sprejmejo previdnostne ukrepe, kadar razpoložljive informacije ne zadostujejo za ustrezno presojo glede tveganj;
- (h) zagotovijo informacije, navodila in usposabljanje o bioloških nevarnostih v delovnem okolju ter o ustreznih preventivnih in zaščitnih ukrepih vodstvenim delavcem, nadrejenim in delavcem s plačanim delovnim časom in, če je to mogoče, med običajnim delovnim časom, ter za predstavnike delavcev v primernih in rednih časovnih presledkih;
- (i) zagotovijo, da so vsi delavci ustrezno obveščeni v dostopni obliki in razumljivem jeziku o tveganjih zaradi izpostavljenosti biološkim nevarnostim ter o veljavnih preventivnih in zaščitnih ukrepih, preden začnejo opravljati kakršna koli dela, ki vključujejo taka tveganja, kadar nastanejo spremembe pri delovnih metodah, materialih ali presoji glede tveganja na podlagi novih informacij, in po potrebi v rednih časovnih presledkih;
- (j) v sodelovanju z odbori za varnost in zdravje pri delu ali predstavniki delavcev preiščejo nezgode pri delu, poklicne bolezni in, kadar je to primerno, nevarne pojave, povezane z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju, da se ugotovijo njihovi vzroki in sprejmejo potrebni ukrepi za preprečitev ponovitve podobnih dogodkov, pri čemer se shranijo podatki o primerih, povezanih z biološkimi nevarnostmi.

17. člen

Ko dva delodajalca ali več delodajalcev hkrati opravlja dejavnosti na enem delovnem mestu, med seboj sodelujejo pri zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev v zvezi z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju brez poseganja v odgovornost vsakega delodajalca za njegove delavce.

18. člen

Delodajalci v skladu z obsegom in naravo svojih dejavnosti pripravijo načrte in postopke za obravnavanje nezgod, primerov in izrednih dogodkov, povezanih z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju, pri čemer upoštevajo izbruhe nalezljivih bolezni. Ti načrti in postopki so usklajeni z usmeritvami pristojnih organov.

IX.

Pravice in dolžnosti delavcev in njihovih predstavnikov

19. člen

V zvezi z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju imajo delavci in, če je to primerno, njihovi predstavniki pravico:

- (a) da se z njimi posvetuje o opredelitvi bioloških nevarnosti in presoji glede tveganja, ki ju opravi delodajalec ali pristojni organi;
- (b) do informacij in usposabljanja o bioloških nevarnostih in tveganjih v delovnem okolju ter o ustreznih preventivnih in zaščitnih ukrepih in njihovi uporabi;
- (c) da se z njimi posvetuje o preventivnih in zaščitnih ukrepih za zaščito njih samih in drugih delavcev ter da sodelujejo pri njihovem izvajanju;
- (d) proučiti ustrezne vidike, povezane z izpostavljenostjo biološkim nevarnostim v delovnem okolju, in da se njihov delodajalec o tem posvetuje z njimi;
- (e) sodelovati pri preiskavah nezgod pri delu, poklicnih boleznih in, kadar je to primerno, nevarnih pojavov ter da se z njimi posvetuje o sklepnih ugotovitvah teh preiskav;
- (f) prejeti poročila o nadzoru zdravja delavcev ob upoštevanju pravil o zaupnosti osebnih in zdravstvenih podatkov;
- (g) se pritožiti pristojnim organom v skladu z notranjim pravom in prakso, če menijo, da sprejeti ukrepi in uporabljena sredstva niso dovolj učinkoviti za zagotovitev ustrezne preventive in zaščite;
- (h) v skladu z notranjim pravom in prakso ter na priporočilo služb za zdravje pri delu biti premeščeni na drugo delovno mesto, če je nadaljnja zaposlitev na določenem delovnem mestu kontraindicirana iz zdravstvenih razlogov, pod pogojem, da je takšno delo na voljo in imajo ustrezno kvalifikacijo ali se zanj lahko usposobijo;
- (i) v skladu z notranjim pravom in prakso prejemati zdravstveno oskrbo in rehabilitacijo v primeru bolezni, obolenja ali poškodbe, ki je nastala ali se poslabšala zaradi izpostavljenosti biološkim nevarnostim v delovnem okolju;
- (j) do zaščite pred diskriminacijo zaradi okužbe ali prenosa bolezni, ki je posledica izpostavljenosti biološkim nevarnostim;
- (k) imeti na voljo učinkovite komunikacijske kanale s pristojnimi organi za poročanje o zadevah varnosti in zdravja pri delu, povezanih z biološkimi nevarnostmi in tveganji.

20. člen

Na ravni podjetja se sprejmejo ukrepi, v skladu s katerimi imajo delavci v zvezi z biološkimi nevarnostmi v delovnem okolju te dolžnosti:

- (a) v skladu s prejetimi navodili ter usposabljanjem in sredstvi, ki jih zagotovi njihov delodajalec, morajo upoštevati predpisane ukrepe za varnost in zdravje pri delu, vključno s pravilnim ravnanjem z ustrezno osebno varovalno opremo, napravami in drugo opremo, ki jim je na voljo za ta namen, ter njihovo pravilno uporabo;
- (b) nemudoma morajo obvestiti svojega neposrednega nadrejenega o vseh delovnih razmerah, za katere menijo, da bi lahko povzročile izpostavljenost biološkim nevarnostim ali ogrožale njihovo varnost ali zdravje ali varnost ali zdravje drugih;
- (c) sodelovati morajo s svojim delodajalcem in drugimi delavci pri ustrezni opredelitvi in izvajanju ukrepov za varnost in zdravje pri delu, ki obravnavajo biološke nevarnosti.

21. člen

Glede bioloških nevarnosti v delovnem okolju imajo delavci poleg navedenih pravic in dolžnosti tudi:

- (a) pravico zapustiti delovno okolje, za katerega utemeljeno menijo, da pomeni neposredno in resno nevarnost za življenje ali zdravje, brez neupravičenih posledic;
- (b) dolžnost nemudoma obvestiti svojega neposrednega nadrejenega o vseh delovnih razmerah, za katere utemeljeno menijo, da pomenijo neposredno in resno nevarnost za njihovo življenje ali zdravje;
- (c) pravico, da delodajalec od njih ne sme zahtevati vrnitve v delovne razmere, kjer grozi neposredna in resna nevarnost za življenje ali zdravje, dokler delodajalec po potrebi ne sprejme učinkovitih popravljalnih ukrepov.

X.

Načini uporabe

22. člen

Ob posvetovanju z najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev vsaka članica z zakoni in drugimi predpisi ter s kolektivnimi pogodbami ali drugimi ukrepi, skladnimi z notranjimi razmerami in prakso, izvaja določbe te konvencije.

XI.

Normativni jezik

23. člen

V tej konvenciji generična moška oblika ni izključujoča in vključuje tudi ženske, razen če ni iz sobesedila jasno drugače.

XII.

Končne določbe

24. člen

Listine o ratifikaciji te konvencije se pošljejo generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo v registracijo.

25. člen

1. Ta konvencija zavezuje samo tiste članice Mednarodne organizacije dela, katerih ratifikacije so registrirane pri generalnem direktorju Mednarodnega urada za delo.
2. Veljati začne dvanajst mesecev po dnevu, ko sta pri generalnem direktorju registrirani ratifikaciji dveh članic.
3. Nato začne ta konvencija veljati za vsako članico dvanajst mesecev po dnevu registracije njene ratifikacije.

26. člen

1. Članica, ki je ratificirala to konvencijo, jo lahko odpove po poteku desetih let po dnevu, ko je prvič začela veljati, z aktom, ki ga pošlje v registracijo generalnemu direktorju

- Mednarodnega urada za delo. Odpoved začne veljati eno leto po dnevu registracije.
2. Članica, ki je ratificirala to konvencijo in v enem letu po poteku desetletnega obdobja iz prejšnjega odstavka ne uveljavi pravice do odpovedi po tem členu, ostane zavezana za nadaljnje desetletno obdobje, nato pa jo lahko pod pogoji iz tega člena odpove v prvem letu vsakega novega desetletnega obdobja.

27. člen

1. Generalni direktor Mednarodnega urada za delo uradno obvesti vse članice Mednarodne organizacije dela o registraciji vseh ratifikacij, izjav in odpovedi, ki so jih poslale članice organizacije.
2. Ko generalni direktor uradno obvesti članice organizacije o registraciji zadnje poslane ratifikacije, potrebne za začetek veljavnosti, jih opozori tudi na dan začetka veljavnosti te konvencije.

28. člen

Generalni direktor Mednarodnega urada za delo zaradi registracije v skladu s 102. členom Ustanovne listine Organizacije združenih narodov sporoči generalnemu sekretarju Združenih narodov vse podatke o vseh ratifikacijah, izjavah in odpovedih, registriranih v skladu z določbami prejšnjih členov.

29. člen

Kadar meni, da je treba, Administrativni svet Mednarodnega urada za delo predloži Generalni konferenci poročilo o izvajanju te konvencije in prouči, ali je primerno na dnevni red konference uvrstiti vprašanje o njeni spremembi.

30. člen

1. Če konferenca sprejme novo konvencijo, ki spreminja to konvencijo, in če z novo konvencijo ni določeno drugače:
 - (a) ratifikacija nove, spremenjene konvencije, ki jo ratificira posamezna članica, zanjo ipso iure povzroči takojšnjo odpoved te konvencije ne glede na določbe 26. člena, če in ko nova, spremenjena konvencija začne veljati;
 - (b) od dneva začetka veljavnosti nove, spremenjene konvencije ta konvencija članicam ni več na voljo za ratifikacijo.
2. Ta konvencija vsekakor še naprej velja v sedanji obliki in vsebini za tiste članice, ki so jo ratificirale, niso pa ratificirale spremenjene konvencije.

31. člen

Angleška, francoska in španska različica besedila te konvencije so enako verodostojne.

Zgornje besedilo je verodostojno besedilo konvencije, ki jo je pravilno sprejela Generalna konferenca Mednarodne organizacije dela na svojem 113. zasedanju, ki je bilo v Ženevi in se je končalo 13. junija 2025.

V POTRDITEV TEGA sva to podpisala 13. junija 2025:

predsednik konference

EDGAR MOYO

generalni direktor Mednarodnega urada za delo

GILBERT F. HOUNGBO